



**MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ**

Stop wypadkom z udziałem maszyn!

"Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz" to hasło jednej z kampanii prewencyjnych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2020 roku, której celem jest wskazanie rolnikom zagrożeń wypadkowych związanych z użytkowaniem maszyn i urządzeń rolniczych, sposobów ich likwidowania, w konsekwencji zmniejszenie liczby wypadków z ich udziałem.

Tylko w zeszłym roku odnotowano 4 618 ww. zdarzeń, co stanowiło 30,2% wszystkich zgłoszonych w całym okresie sprawozdawczym. Największą liczbę wypadków stwierdzono podczas: obsługi ciągników rolniczych (22,3%); maszyn, urządzeń do pozyskiwania i obróbki drewna, w tym pilarek tarczowych i łańcuchowych (19,1%), środków transportowych – przyczep, wozów konnych, samochodów dostawczych itp. (14,2%) oraz maszyn i urządzeń do zbioru ziemiopłodów (7,6%). Według statystyk Kasy najczęściej rolnicy zostali poszkodowani wskutek wypadków z grup: pochwycenie, uderzenie przez ruchome części maszyn i urządzeń (30,7%) wszystkich wypadków z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych; upadki osób (28,4%); inne zdarzenia [(zwichnięcia i skręcenia kończyn podczas wychodzenia i wchodzenia z maszyn rolniczych (14,1%)); upadki przedmiotów, głównie w czasie agregowania maszyn do prac polowych z ciągnikami rolniczymi (10,0%); zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami (6,7%); przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu (4,0%).

Winne zdecydowanej większości omawianych wypadków z udziałem maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji rolniczej są czynniki: organizacyjne, techniczne, a także nieprawidłowe postępowanie człowieka. Z analiz Kasy wynika, że w wielu przypadkach okoliczności i przyczyny wypadków są podobne, a w większości były to:

- niestosowanie się do instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, dokonywanie napraw we własnym zakresie (np. z uwagi na koszty);
- wykonywanie czynności bez usunięcia zagrożenia (np. niewyłączenie maszyny lub zasilania), niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia;
- brak niezbędnego przeszkolenia i doświadczenia obsługującego;
- niestosowanie odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej;
- nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep i wozów;
- niewłaściwe uchwycenie, trzymanie narzędzi, środków i przedmiotów pracy;
- lekceważenie zagrożeń przez rolników przy pozornie łatwych czynnościach;
- stosowanie niewłaściwego obuwia;
- wykorzystywanie maszyn i urządzeń niezgodnie z ich przeznaczeniem;
- zły stan psychofizyczny osoby wykonującej pracę (w tym stan po spożyciu alkoholu, środków odurzających, choroba).

Przyczyną wypadków z udziałem maszyn i urządzeń był także zły stan techniczny maszyn i urządzeń rolniczych: brak napraw i konserwacji, brak właściwych osłon i zabezpieczeń ruchomych części, stosowanie materiałów zastępczych przy naprawach, a także eksploatacja tzw. domowych samoróbek oraz zły stan nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych.

Rolnik podczas pracy z maszynami i urządzeniami rolniczymi musi być skoncentrowany na wykonywanym zadaniu i wykorzystywać maszyny zgodnie z ich przeznaczeniem i zasadami podanymi w instrukcji obsługi.

Rolniku! Nie daj się wkręcić w statystyki KRUS! Pamiętaj:

- dbaj o park maszynowy (kompletność wyposażenia, konserwacje sprzętu, nie demontuj osłon i zabezpieczeń zainstalowanych przez producenta maszyny);
- korzystaj z maszyn i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem – stosuj się do instrukcji i symboli ostrzegawczych;
- obsługę maszyn i urządzeń powierzaj wyłącznie osobom dorosłym, zdrowym, posiadającym wymagane przeszkolenie i uprawnienia;
- przed uruchomieniem maszyny upewnij się, że nikomu nie zagraża niebezpieczeństwo;
- zabezpiecz maszyny i urządzenia w czasie postoju przed niekontrolowanym przemieszczeniem lub stoczeniem (zachowaj bezpieczną odległość od pracującej maszyny),
- właściwie zabezpieczaj ładunki podczas transportu przed ich upadkiem;
- przed przystąpieniem do regulacji bądź usuwania awarii wyłącz napęd i upewnij się, że maszyna jest unieruchomiona;
- przed rozpoczęciem pracy w zespole uzgodnij zasady porozumiewania się (sygnalizuj innym swoje zamiary);
- stosuj odpowiednie obuwie, odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej;
- powstrzymaj się od pracy w przypadku złego stanu psychofizycznego;
- przestrzegaj zasad ruchu drogowego, poruszając się po drogach publicznych (pamiętaj o właściwym oświetleniu i oznakowaniu maszyn).

Zapoznaj się też z [listą kontrolną](#), przy pomocy której można kompleksowo zidentyfikować potencjalne źródła zagrożeń występujących w gospodarstwie, podczas pracy z maszynami. Określenie nieprawidłowości w środowisku pracy i życia rolnika, a następnie ich likwidowanie, to dobry początek w dążeniu do zadbania o bezpieczeństwo Twoje i Twoich bliskich.

Plakaty "Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz" :





 **MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ**

Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

 **Pamiętaj!**
Zachowaj bezpieczną odległość od pracującej maszyny

www.krus.gov.pl
www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/

 **VISION ZERO**
Safety. Health. Ambition.





 **MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ**

Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

 **Pamiętaj!**
Zabezpiecz ładunki podczas transportu

www.krus.gov.pl
www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/

 **VISION ZERO**
Safety. Health. Ambition.



MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ

Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

⚠ Pamiętaj!
Stosuj osłony i zabezpieczenia ruchomych
elementów maszyn

www.krus.gov.pl
www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/



A Partner of
VISION ZERO
Safety, health, wellbeing.



MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ

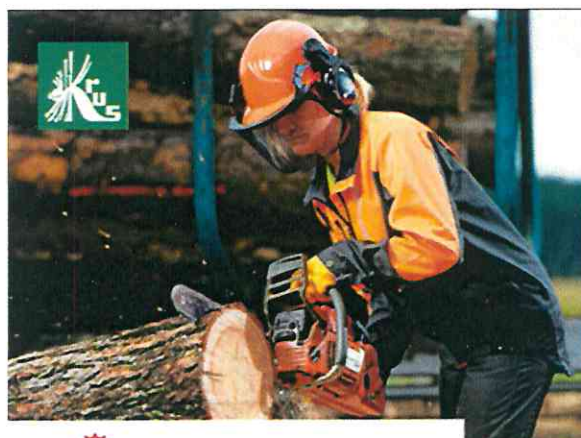
Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

⚠ Pamiętaj!
Dbaj o park maszynowy

www.krus.gov.pl
www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/



A Partner of
VISION ZERO
Safety, health, wellbeing.



MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ

Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

⚠ Pamiętaj!
Dostosuj obuwie, odzież roboczą i środki ochrony
indywidualnej do rodzaju wykonywanej pracy
i panujących warunków

www.krus.gov.pl
www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/



A Partner of
VISION ZERO
Safety, health, wellbeing.

Ulotka "Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz":



Bezpieczeństwo. Zdrowie. Dobrostan.



Partner of
VISION ZERO
Safety. Health. Wellbeing.

www.wyborcznia-prewencyjna.krus.gov.pl



Wypadki z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i życia pracowników rolnictwa. W celu zapobieżenia takim wypadkom, należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także stosować się do instrukcji obsługi maszyn i urządzeń. W tym celu należy:

Nie daj się wkręcić w statystyki!

Pamiętaj:

- ▲ Nie daj się wkręcić w statystyki! Wypadki z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i życia pracowników rolnictwa. W celu zapobieżenia takim wypadkom, należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także stosować się do instrukcji obsługi maszyn i urządzeń. W tym celu należy:
- ▲ przed rozpoczęciem pracy upewnić się, że maszyna jest w pełni sprawna i gotowa do pracy;
- ▲ stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej do rodzaju wykonywanej pracy i warunków środowiska;
- ▲ nie prowadzić do pracy w przypadku złego stanu pogody;
- ▲ przed rozpoczęciem pracy należy zapoznać się z instrukcją obsługi maszyny i przeczytać instrukcję obsługi;
- ▲ zapoznać się z instrukcją obsługi maszyny i przeczytać instrukcję obsługi.

Bądź odpowiedzialny!

Twierdzenie, że nie spowodujesz wypadku, jest niebezpieczne. Pamiętaj, że maszyna jest Twoim narzędziem pracy i musisz ją używać odpowiedzialnie.

MĄDRZE POSTĘPUJESZ WYPADKU NIE SPÓWODUJESZ

BEZPIECZNA WIŚĆ

Bezpieczna praca z maszynami rolniczymi

www.krus.gov.pl

Wypadkowe odc:

1. Zabezpiecz miejsce wypadku.
2. Zwołaj o bezpieczeństwie służb pomocniczych i udzielających pomocy.
3. Wskazuj drogę.

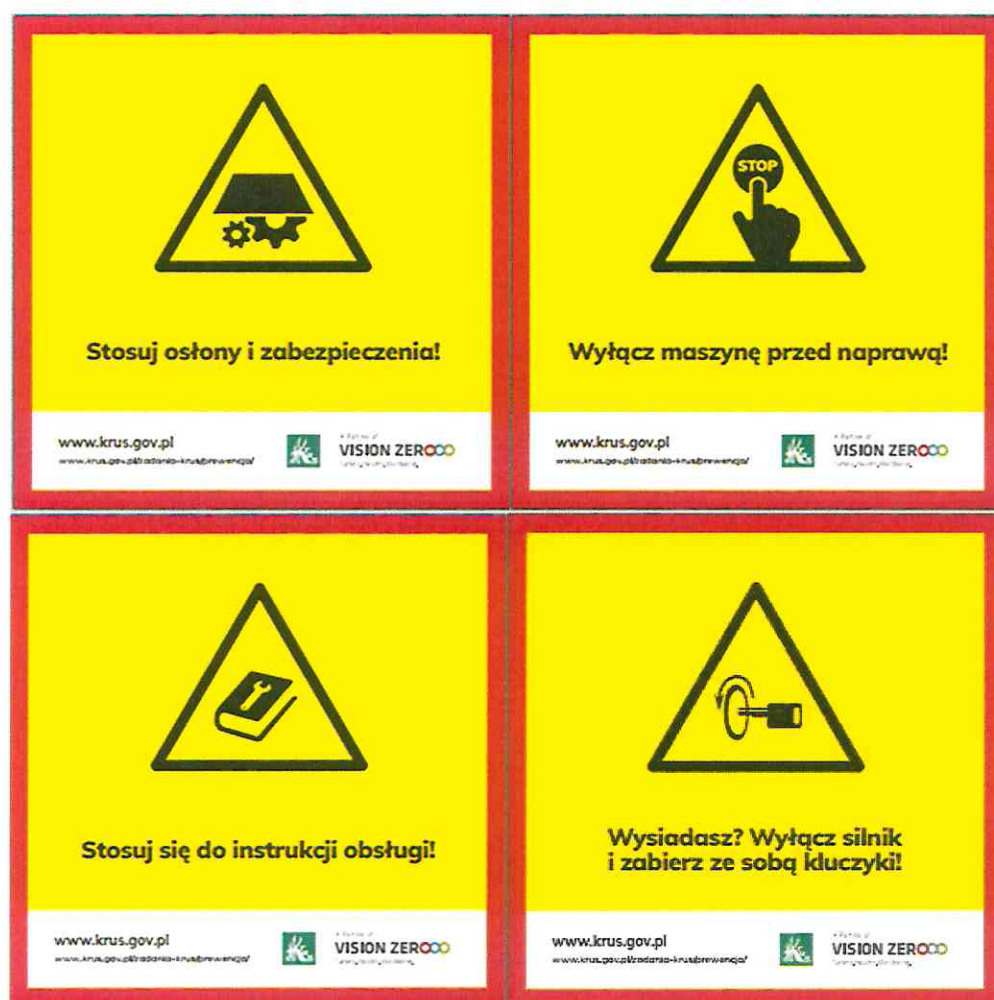
080 POGOTOWIE RATUNKOWE
996 STRAŻ POŻARNA
997 POLICJA
112 EUROPEJSKI NIE ALARMOWY

4. Poinformuj leśniczego o zdarzeniu i o skutkach wypadku.

5. Zgodnie z instrukcją obsługi maszyny, należy zapoznać się z instrukcją obsługi maszyny i przeczytać instrukcję obsługi.




Naklejki "Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz":





Lista kontrolna



MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ

ocena gospodarstwa rolnego
pod kątem zagrożeń przyczyniających
się do zaistnienia wypadków z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych

Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie	Nie dotyczy
1.	Przechowywanie maszyn i urządzeń w miejscu uniemożliwiającym swobodny dostęp do nich osobom nieupoważnionym (m.in. dzieciom) oraz zwierzętom			
2.	Dostępność instrukcji obsługi maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu gospodarstwa			
3.	Kompletne, nieuszkodzone osłony i zabezpieczenia ruchomych oraz ostrych elementów maszyn i urządzeń			
4.	Wyposażenie gospodarstwa w odzież roboczą przylegającą do ciała, chroniącą przed chłodem i przegrzaniem			
5.	Dostępność środków ochrony indywidualnej - ochron głowy, oczu, twarzy, rąk oraz układu oddechowego			
6.	Wyposażenie wałów napędowych WOM w kompletne i nieuszkodzone osłony i łańcuszki			
7.	Wyposażenie pilarki tarczowej w kompletne osłony oraz klin rozszczepiający, popychacz i dociskacz			
8.	Prawidłowe usytuowanie pilarki tarczowej, ład, porządek wokół urządzenia			
9.	Sprawny hamulec bezwładnościowy pilarki łańcuchowej			
10.	Ciągniki rolnicze			
	• sprawne technicznie, posiadające sygnał dźwiękowy i aktualne badania techniczne			
	• wyposażone w bezpieczne kabiny lub ramy ochronne			
	• stopnie wejściowe – utrzymane w dobrym stanie technicznym, czyste			
11.	Wyposażenie gospodarstwa w podpory i kliny itp., zapobiegające niekontrolowanemu przemieszczaniu się maszyn oraz urządzeń			
12.	Sprawne sprężyny i podpory ułatwiające agregowanie			
13.	Stopnie wejściowe, schody, drabinki, podesty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z przyczep, maszyn itd.			
14.	Wyposażenie ciągników i maszyn samojezdnych w apteczki pierwszej pomocy, gaśnice, kamizelki odblaskowe i trójkąty ostrzegawcze			
15.	Stosowanie rozwiązań zabezpieczających ładunki objętościowe przed samoczynnym przemieszczaniem się lub upadkiem podczas transportu (atestowanych pasów spinających, podwyższonych burt itp.)			
16.	Sprawne i nieuszkodzone instalacje zasilające elektronarzędzia			